

g. dr. Vošnjak v svojem življenju! — Prihodnji večer pa je bila njemu na čast glediška predstava, katere omenjamo še na drugem mestu. Gospod dr. Vošnjak se je ta dva večera, ki ju je prebil med nami, lahko prepričal, v kako dobrem spominu nam je, in vrnil se je v svojo domovino lahko z zavestjo, da je v sredini Slovenije, v beli Ljubljani, še mnogo src, ki čutijo odkritosrčne simpatije zanj.

J. S. Machar, češki pesnik, bo praznoval dne 29. t. m. svojo štiridesetletnico. V „rodoljubni“ češki družbi, pa tudi v krogu „priznanih“ čeških pesnikov se za ta jubilej seveda ne bodo mnogo zmenili, kajti Machar je vsled svojega političnega prepričanja kot realist-socijalist izključen iz srede „pravih“ narodnjakov. No, pa tudi on odklanja ponosno vsako skupnost z njimi. — Razen „Magdalene“, o kateri je „Ljubljanski Zvon“ v svoji lanski 12. številki obširneje poročal, je napisal še več knjig poezij, med njimi nekaj zvezkov sonetov, nadalje tri knjige sijajno pisanih feljtonov in pa čudovito odkritosrčno „Konfesijo literata“. O Macharju prinesemo morda še letos posebno študijo, za sedaj pa opozarjamo čitatelje na članek: *Socijalni problem v Magdaleni*, priobčen v socijalni reviji „Naši Zapiski.“ Spis je jako instruktiven ne samo o Magdaleni, temveč tudi o Macharju sploh.

K. S.

Nekrolog o Simonu Rutarju. Izvestija S.-Peterburgskago slavjanskago blagotvoriteljnago občestva so v oktobrskem broju 1. 1903. prinesla nekrolog S. Rutarju iz peresa G. I. (Ijinskega), mladega ruskega slavista, ki je pred letom dni bival v Ljubljani in se tu seznanil tudi osebno z našim blagopokojnikom: „Pišuščij eti stroki imela slučaj lično poznakomitvsja vs Ljubljanč sž pokojnimž učenymž vs januarjē nynešnjago goda in ne mogž dostatočno podivitsja jeho predannosti naučnymž interesamž i jeho gorjačemu slavjanskomu patriotizmu. Osobenno nastojčivo dokazyvalo prof. Rutaro važnosto dlja Slovencevž kulturnyhž svjazej so Serbo-Horvatami, stranu kotoryž onž osnovateljno izučilo po ličnimž nabljudenijamž.“

Dr. —ič.

Valerija Marréné-Morzowska †. Poljski narod je zopet izgubil eno svojih najboljših hčera; dne 11. okt. l. l. je umrla v 70. letu starosti ena največjih Poljakinj 19. stoletja, Valerija Marréné-Morzowska, prvoboriteljica za svobodo misli v poljski književnosti. Rojena je bila l. 1833. v vasi Zboženni na Poljskem; oče ji je bil francoski general Jan Malleta de Granvilli, mati Adela Krasinska. Oče njen je prišel za časa Napoleonovih vojsk na Poljsko, kjer je našel drugo domovino in izpremenil svoje ime v Maletski. To poljsko-francosko pokoljenje je vplivalo tudi na značaj in delovanje umrle poljske pisateljice. Po očetu je podedovala francosko svobodnomiselnost, po materi vročo domovinsko ljubezen. Skrbno vzgojena doma, je nadaljevala svoje študije v Pultavah in v Krakovu, kjer se je bavila posebno s slikarstvom, književnostjo in zgodovino umetnosti. Šele 16 let stara se je omožila z Mihaelom Marzkowskim, po njegovi smrti drugič z Vladislavom Marrénéjem, ki ji je umrl l. 1898.

Pisateljvati je začela l. 1857. Njen prvi roman „Novi gladiator“, ki je izšel tega leta, ji je pridobil takoj simpatije čitateljev, dasi njena svobodnomiselnost ni ugajala nekaterim tesnosrčnim kritikom poljskim. Temu romanu je sledila daljša vrsta pripravljanih študij in potovanje v Italijo, kjer je ostala pisateljica daljšo dobo. Vtiski bivanja pod sinjim južnim nebom so se javljali tudi v njenih delih. Njena fantazija je prešla na bolj realna tla in se poglobljala v zagonetke socijalnega življenja. Velik napredek se kaže v romanih „Jerzy“ 1864., „Augusta“ 1866., „Życie za życie“ 1867., „Muż Leony“ 1869., „Przeciw wodzie“, „Zofja“, „Mężowie i żony“ 1874., „Zasady i czyny“ 1878. in dr.